

«КОРОЛЕВА ПОЛІВ» ВІДДЯЧИЛА ПО-КОРОЛІВСЬКИ

Ім'я Василя Сидоровича Борейка, доктора біологічних наук, професора, провідного селекціонера товариства «Росава», добре відоме в Україні спеціалістам, які займаються вирощуванням кукурудзи. Він – автор багатьох високоврожайних гібридів, які успішно пройшли апробацію в ряді господарств. У жовтні цього приємного, сивочолого чоловіка можна було часто бачити в «Зорі», коли він в робочій спеціалізований перетався з дослідного поля...

– Ваша поява у «Зорі», звичайно, не була випадковою...

– Товариство «Росава», яке я представляю, строком на п'ять років уклало з агрокорпорацією договір з селекції та насінництва кукурудзи. Взагалі із зорянцями нас пов'язують багато років співробітництва. Але саме з дня укладання договору воно набуло чітких обрисів і, саме головне, почало приносити вагомі здобутки. За чотири роки роботи ми спільно створили і занесли в державний реєстр три гібриди кукурудзи, з них ранньостиглий гібрид Маріін-190, два середньоранніх – Василів-273 і Зорянський-260. В нинішньому році гібридом Маріін-190 в агрокорпорації засіяно площа майже в 2,5 тис. га.

– Але назване вами число – це практично вся площа, відведена в цьому році під кукурудзу на зерно?

– Саме так, і в цьому полягає особливість нинішнього року – 98 відсотків зорянських площ...

раз, що називається, в пору. Я мав нагоду спостерігати, в першу чергу, на селекційних ділянках, за ростом і розвитком рослин, спостерігав і за товарними посівами, і хочу сказати, що за 40 років роботи в своїй галузі, я такого гарного розвитку рослин і такого гарного урожаю не бачив.

– І все ж таки, ці слова більше стосуються саме дослідних ділянок?

– Випробувальні або дослідні ділянки – це теж товарні посіви. На них засіяно 70 гібридів, і я думаю деякі з них дадуть урожайність по 120 центнерів з гектара. Якщо користуватися нашою, дев'ятибальною системою оцінки, а селекціонери користуються саме такою, вирощену кукурудзу можна оцінити в межах восьми балів. Це досить висока оцінка. Ви можете запитати зорянських агрономів старшого покоління і вони вам скажуть, що такий урожай в «Зорі» вирощували в 80-х роках за часів Радянського Союзу, коли саме ваше господарство стало законодавцем моди на кукурудзу по всій країні. Правда, тоді на зорянські поля прийшли імпортовані гібриди, а сьогодні, як то кажуть, наші, доморошені. Так співпало, що в цьому році кукурудза сіялась на полях, призначених спочатку під сімбу цукрових буряків і хороший врожай не забарився.

– Ви маєте на увазі, що грунт був добре заправлений добривами?

– Так в тому то весь принцип – якщо землі нічого не дати, а земля свого роду складний організм, – то нічого не візьмеш. У нас у вітчизняній практиці так часто і траплялось: голови господарств нарікали нібито на погане насіння, а між тим не дотримувались технології і в плані заправки ґрунту добривами, й у плані ефективного застосування захисту рослин – то й мали відповідний урожай.

– Гібрид Маріін, як його особливості?

– Він має ряд переваг. По-перше це трілінійний гібрид – одночасно проходить цвітіння, зав'язування і дозрівання. Це має велике значення для збирання, якості зерна і т.д. В подвійних же гібридах одні качани можуть бути перезрілі, під час збирання мати 18-20 % вологості, коли інші – понад 40 %. По-друге, що

– Саме так, і в цьому полягає особливість нинішнього року – 98 відсотків зорянських площ – це дійсно гібрид Маріін, і за даними, що йдуть з елеватора, деякі поля давали урожайність цього гібриду по 110 центнерів з гектара. Це дуже добра урожайність, я би сказав, дуже своєчасна урожайність як для цього року, так як більшу територію України охопила посуха. Ваш регіон Бог милував, а хороший урожай кукурудзи на зерно як

покоління і вони вам скажуть, що такий урожай в «Зорі» вирощували у 80-х роках за часів Радянського Союзу, коли саме ваше господарство стало законодавцем моди на кукурудзу по всій країні. Правда, тоді на зорянські поля прийшли імпортовані гібриди, а сьогодні, як то кажуть, наші, доморошені. Так співпало, що в цьому році кукурудза сіялась на полях, призначених спочатку під сімбу цукрових буряків і хороший врожай не забарився.

ня мати 18-20 % вологості, коли інші – понад 40 %. По-друге, що важливо, – хороша стійкість рослин до вилягання, а це набагато менші втрати при збиранні. Ну і по-третє Маріін – ранньостиглий гібрид, він визріває в кліматичних умовах Західної України, чого не можна сказати про середньостиглий гібридів, навіть на ділянках гібридизації в минулому році ми одержували «молоко» – качани мали неповну воскову стиглість.

– Немаловажне питання – належна організація збиральних робіт, терміни збирання. Що можете сказати з цього приводу, адже в наступному році зорянці кукурудзою збираються засіяти площу в 6,5 тис. гектарів?

– Звичайно, важливо не допустити, щоб кукурудза перестояла, тоді може йти вилягання рослин, будуть качани розриватися комбайнами, тобто важче провести якісне збирання. Безумовно, що треба буде шукати можливості залучити для обмолоту більше високопродуктивних сучасних комбайнів.

– Де вироблене насіння, яким зьогоріч засіялися зорянські площі?

– Так само в «Зорі». Гібрид ми створили спільно з керівником господарства Володимиром Ан-

тоновичем Плотинським. Маріін – «молодий» гібрид, він занесений в Державний реєстр у 2006 році. У тому ж році одержано насіння. Як бачимо, вийшов досить вдалий посівний матеріал.

– Виходячи з зьогорічних результатів, можна спрогнозувати, що співробітництво ваше буде продовжуватись як в майбутньому році, так і в наступних роках?

– Залишаюсь оптимістом і гадаю, що так і буде.

– Василю Сидоровичу, хотілося б, щоб ви трохи розповіли і про себе...

– Ви знаєте, я не дуже люблю відповідати на такі питання... Докторську дисертацію я захистив, як ми говоримо, на своєрідному стику – генетика-селекція-насінництво, тобто я можу себе вважати спеціалістом широкого профілю (сміється), тому що за таким принципом захищається мало моїх колег. Вони захищаються суцільно або по селекції, або по генетиці, або по насінництву. Що ще можу сказати? У свій час, в 1983 році я став лауреатом Державної премії УРСР в галузі науки і техніки.

– Я знаю, що в ті часи такі звання по блату мало кому давали...

– Дійсно, у нас були непогані теоретичні розробки, розроблювались нові методи селекції разом з її класичними методами. Створювались нові гібриди кукурудзи різних напрямків, так що не відповідає дійсності поширене твердження, що в ті часи наука стояла на місці. Навпаки, я вважаю, що у нас тоді селекційною наукою займалися дуже серйозно.

– Чи були у вас сумніви щодо перспективи застосування гібриду Маріін на зорянських полях?

– Можна сказати, що не було, хоча мали місце побоювання стосовно погодних умов, але цей рік на кукурудзу видався сприятливим, хоча ще влітку картина на полях не була надто оптимістичною. Голова «Зорі» В.А.Плотинський, людина дуже прищиплива, говорив мені тоді, що жодного гектара насінням нашої української селекції в подальшому не засіє. Восени, коли подивився на рослини, сказав, що принаймні половина площі в наступному році буде за нашими гібридами. Повірте, що такі висновки для мене, як для селекціонера, вельми приємні.

– Дякую за розмову.
Співкувавася
В.ПАРФЕНЮК.

